

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 867. An religio teneatur reddere ejectis donata sibi ab iis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

2. Resp. Secundò: Quod attinet ejectos; quid-
 cum ab iis injustè ejectis ex malitia prælati vel illius
 cum minore parte conventus acquirat, cedit religio-
 nis; quin & si ejectus ex malitia religionis vel conven-
 tus, ea adhuc cedunt religioni (licet hæc iis in pœ-
 nam privari possit, ut volunt aliqui, quod ipsum ta-
 men, qualiter in pœnam privari possit monasterium
 in hoc casu bonis illis, difficile sibi videri ait de Lugo,
 de *Just. d. 3. an. 238* quem vide) cum ea tali expul-
 sione injusta non eximat se ad alendum & gubernan-
 dum illum; ad eoque nec à jure succedendi illi in bo-
 nis ab eo acquisitis, ita Molin. *tom. 1. de just. d. 140.*
vers. quod ad votum. Less. cit. n. 12. Suar. de relig. tom.
4. r. 8. l. 3. c. 6. n. 19. Sanch. cit. c. 33. n. 24. Castrop. l.
c. n. 6. Idem est de expulsis justè pro certo tempore,
 cum ii finito tempore cum omnibus à se acquisitis de-
 beant reverti ad religionem, negant verò id cum Gl.
 in *creand. mox. c. univ. F. languidis. Abb. ibid. ad finem.*
Nav. l. c. n. 33. Azor. cit. l. 12. c. 16. q. 9. Sanch. cit. c. 33.
n. 16. de absolutè & in perpetuum ejecto; eò quòd
 cum monasterium communicationem non habeat;
 ipsumque illum à se expellendo, videatur omnia il-
 lius à se abjicere, exemplo servi, qui, si à domino re-
 linquatur, non domino acquiritur juxta *l. quod servus.*
ff. de stipul. servor. item exemplo infantis expositi à
parente qui huic non lucratur. c. univ. de infantib. C.
langvid. Ad quæ tamen exempta bene respondet Ca-
strop. cit. p. 19. n. 12. non esse paritatem; cum servus
 à domino expulsus consequatur libertatem, & sibi
 acquirat. Infans quoque expositus liberetur patriâ
 potestate, item Dominus expellens servum, parens
 exponens infantem in pœnam privetur illis bonis;
 religiosus verò per ejectionem non consequatur so-
 lutionem à votis, & jugum monasticæ disciplinæ non
 excutiat, neque religio ejectione justâ committat cul-
 pam ob quam bonis religiosi sui privari debeat. Cum
 verò in hoc casu non acquirantur monasterio nec ipsi
 ejecto, & tamen alicui acquiri debeant quoad pro-
 prietatem, cum habenda non sint pro derelictis, cui
 sic acquirenda sint, valde inter se controvertunt
 AA. dum aliqui cum Nav. *l. c. volunt, eorum domi-*
 nium ad Deum, & administrationem ad Episcopum,
 spectare sed minus probabilis est hæc sententia; cum
 omnia bona temporalia cedere debeant in domini-
 um humanum, & non solum in divinum. Ad hæc eor-
 um administratio competere nequeat Episcopo, ut-
 pote secundum dicta concessa ipsi ejecto, & hic non
 reincident magis sub obedientiam Episcopi, quam alii
 clerici sæculares alii, ut Sayr. *in clavi reg. l. 6. c. 9. n.*
28. Azor. l. c. c. 16. q. 9. Sanch. cit. c. 33. n. 28. censent,
 quòd veluti alia bona vacantia pertineant ad princi-
 pem vel remp. ita & hæc; adeoque pontifici acqui-
 ri, & nomine hujus Episcopo vel Ecclesiæ, quæ eo
 defuncto disponere de iis possit. Alii denique, ut Mo-
 lin. *Less. l. cit. Suar. l. c. n. 22. de Lugo de Just. d. 3. n.*
240. Castrop. l. c. p. 19. n. 11. ut extricent se his diffi-
 cultatibus, rejecta illa opinionum varietate probabi-
 lius tenent absolutè (exclusa translatione etiam justè
 ejecti ad Episcopatum vel beneficium religioni non
 subjectum; in quo casu acquisita ab eo omnia cedunt
 Ecclesiæ Episcopali vel in qua est beneficium, juxta
c. univ. 18. q. 1.) omnia ab eo acquisita quò ad domi-
 nium eorum obvenire adhuc monasterio; cum ex eo,
 quòd illum ejecerit, ut sibi inutilem & nocivum, non
 possit inferri etiam bona ab eo acquisita abjecisse;
 cum hæc ei non nocumentum, sed utilitatem affe-
 rant. Et hæc spectato communi antiquo. Siquidem
 circa hæc posteriores pontifices statuerunt diversa
 quædam. Sic Pius IV. constitutione sua: *decens esse*
consensus. Decrevit omnia acquisita à clericis tana

R. P. Laur. Jur. Can. Lib. III.

sæcularibus (exceptis tamen Ecclesiæ Romanæ Car-
 dinalibus) quàm regularibus (exceptis tamen etiam
 laicis, ut Suar. *l. c. l. 3. c. 2. n. 24. Castrop. l. c. n. 20. ut-*
 pote qui licet in favorabilibus veniant nomine cleri-
 corum, non tamen in odiosis & pœnalibus per illicitam
 negotiationem vel aliàs contra sacros canones
 ad Cameram Apostolicam spectare. Unde juxta hanc
 constitutionem regulares non tantum extra claustra
 degentes cum licentia superiorum, vel ad benefici-
 um legitimè promotos, sed & fugitivi & ejecti, quid-
 quid illicitè (intellige de illiciteitate, proveniente
 ex natura rei, vel quia est contra si. canones, & non
 de illicita tantum spectatis propriæ religionis consti-
 tutionibus acquisitione, ut Suar. *l. c. c. 2. n. 25. Ca-*
strop. cit. n. 20.) acquirunt, cedit Cameræ Apostolicæ.
 Addit tamen Suar. *n. 28. Castrop. n. 20. probabile ef-*
 se, religiosum obligatum non esse bona sic acquisita
 applicare dictæ Cameræ ante sententiam Judicis, sed
 posse monasterio cedere, eò quòd, cum constitutio
 hæc sit lex pœnalis privans religionem jure quasito,
 non videatur habere vim ante judicis sententiam,
 pro ut indicant verba dictæ constitutionis: *Quibus*
in vita privati fuerunt; nempe per sententiam. In-
 super statuit Gregor. XIII. in Bulla sua. *Officii nostri.*
 Ut bona quocumque modo acquisita à regulari extra
 claustrum degente, etiam cum legitima venia sui
 prælati, pertinere ad Cameram Apostolicam, nec
 monasterio alterive operi pio adjudicari posse, cujus-
 quoque Bulla meminit Barbof. *in c. fin. h. r. n. 15. ex-*
pressè dicens de ejectis, quòd undecunque acquisita
 ab iis cedant Cameræ Apostolicæ post eorum obi-
 tum, si decedant extra religionem. Pro eo verò, num
 monachi fugitivi bona, quæ sub habitu clericali mul-
 ta acquirunt, subjecta sunt spoliis Cameræ Apostoli-
 cæ, remittit ad Ricc. *in praxi aur. resol. 389. per co-*
ram. De cætero quòd dictum in antecedentibus de
 libera administratione, quam habet ejectus à se ac-
 quisitorum, non extendere se eam ad usus vanos &
 illicitos; id ita admittunt Mol. *tom. 2. tr. 2. de just. d.*
276. vers. quòd ad ceteros. Less. l. c. n. 113. ut in istius-
 modi usus ab iis facta distributio nihilominus valeat,
 dum usu receptum, sic ab iis accipientes non obliga-
 ri ad restitutionem contrarium, nimirum aliter di-
 stributa ab iis, quàm in honestos usus esse obnoxia re-
 stituiti, tenente Castrop. *cit. p. 19. n. 9. eò quòd cre-*
 dendum non sit, religionem vel Ecclesiam, cui ea
 bona quò ad Dominium & proprietatem compe-
 tunt, concedere illis administrationem in quoscun-
 que usus etiam vanos; cum hic concessionis modus
 nec necessarius sit, nec decens.

Quest. 868. An religio teneatur reddere
 ejectis donata sibi ab iis?

Resp. Non teneri religionem ea bona, quæ justè
 expulsus in eam contulit absolutè per modum
 cujusdam liberalis elemosynæ (uti contulisse cen-
 setur, si ea contulit, nullâ adjectâ conditione, neque
 enim cenferi potest sub ea conditione donasse; si in
 religione permansero, cum animum habuerit sem-
 per in ea perseverandi, nec quicquam de deserenda
 illa cogitaverit, jusque ipsum hunc animum perse-
 verandi præsumat, adeoque dicta conditio in ta-
 li donatione non imbibatur ut Castrop. *l. c. p. 17.*
§. 2. n. 3. juncto num. 6.) potius reddere, quàm
 pauperes vel hospitale, si illis donasset. Sequitur
 ex dictis à potiore ex eo, quòd nequidem juxta
 probabiliorem religio prior transiturò licitè ad aliam
 reddere teneatur sibi ab eo donata conferenda ad
 secundam religionem, ut dictum *præcedente cap. &*
tenent Mol. tom. 1. de just. d. 140. vers. quando re-
ligiosus.

L III

ligiosus. Azor. *cit. l. 12. c. 15. q. 3. & c. 16. q. 8.* Sanch. *l. 7. mor. c. 32. n. 8.* Suar. *l. c. r. 8. l. 3. c. 14. n. 5.* Castrop. *Loc. proxime cit. n. 3.* His non obstante, quod soluto matrimonio rato per professionem religionis aut dispensationem pontificiam dos sponsæ reddatur, cum ea illi reddatur, quia ejus dominium semper retinuit. Atque ita in specie ut idemp. *18. n. 2.* & latius, Suar. *l. c. an. 22.* societas non professis ab ea dimissis, si quæ ab illis donata accepit, ex rigore justitiæ reddere non tenetur, quia ea donata sine omni spe recuperationis, qui modus donandi religiosis societatis convenientior est, ut ait Castrop. ne liberius vivant, sperantes se non dimitte-
ndos ob non reddenda bona donata. Quin & Societati magis expediens ut possit liberius discipulos dimittere, quamvis tamen, ut iidem, societas ex æquitate soleat bona aliqua ab iis accepta reddere iidem, præcipue si iis ad sui sustentationem egeant.

Quæst. 869. Num fugitivos & ejectos iuste religio teneatur alere.

1. Resp. Primò: Tametsi fugitivos & apostatas per se loquendo alere teneretur religio, quia sub ejus cura & potestate existunt, ut Castrop. *cit. p. 18. n. 3.* ob malitiam tamen eorum, dum malitiosè se monasterii servitio & gubernatione, ob quæ eis debita alimenta, subducunt, monasterium ab hac obligatione liberari tenet. Idem. item Sanch. *l. 6. c. 9. n. 21.* Pirh. *h. t. n. 191.* Wiestn. *n. 170.* Tambur. & alii. Idque exemplo filii, quem à consortio suo malitiosè discedentem non tenetur alere pater, ut Pinell. *in l. 1. c. de bon. mater. p. 1. n. 54.* Surd. *de Aliment. lit. 7. q. 7. n. 1.* item uxoris culpâ suâ divertentis à marito, quam is alere non tenetur ut cum Gl. *in c. significasti. de divor. v. materiam.* Palacios *in rub. de donat. inter vir. & uxor. §. 64. a. n. 6.* quin & ut Wiestn. cum cit. Gl. & AA. expediat Prælatum ad hoc, ut necessariis vitæ subsidiis deficientibus, pœnitentiæ & reditibus consilia capiant.

2. Resp. Secundò: Sed neque iuste ejectos (secus est de injuste ejectis, utpote qui possessione jurium per professionem quæstorum indebitè spoliatus non excidit jure percipiendi alimenta à monasterio) alere tenetur; cum à cura & gubernatione religionis in gravis delicti & incorrigibilitatis pœnam sint exclusi. Surd. *l. c. q. 35. n. 1.* Sanch. *n. 20.* Barbof. *in c. fin. h. t. n. 4.* Wiestn. *l. c.* Quòd si tamen fugitivus aut ejectus in alio Monasterio ejusdem ordinis est collocatus, huic aut priori monasterio atulit bona, æquum est, ut ex iis alatur. Pirh. *n. 191.* Barbof. *l. c. n. 21.* juxta *c. de lapsis. caus. 16. q. 6.* & si utriusque attulit quid modicum, utrumque contribuere debet, ut Barbof. *l. c.* cum Rodriq. & aliis. Si verò non atulit bona vel non sufficientia pro sui alimentatione secundo monasterio, adhuc alendus expensis prioris monasterii, & si illud non habeat, tunc eum alatur, alere eum debet secundum monasterium; ita Pirh. & Barbof. *ll. cit.* citatis Host. *in c. fin. h. t. n. ult.* Abb. *ibid. n. ult.* Butrio *n. 14.* Cardin. *n. 2. q. 10.* Anchar. *n. 9.* Azor. *cit. l. 12. c. 17. q. 3.* quòd tamen postremum, præsertim si secundum monasterium sit diversi ordinis, non probat Castrop. *cit. p. 18. n. 4.* citans pro se Gl. *in c. si quis raptaverit. 16. q. 6. v. cautiore.* Sylv. *V. apostasia. q. 9. n. 12.* Covar. *de testam. c. 1. n. 20.* Molin. *som. 1. de just. d. 140. vers. quando relig.* Sanch. *cit. c. 32. n. 46.* Suar. *cit. l. 3. c. 14. n. 11.* eò quòd æquum non sit monasterium vel religionem alienam gravari ob religiosi sibi non competentis delicta. Neque placet ei limitatio, quâ aliqui limitant hoc ipsum, minime, quòd secundum monasterium teneatur eum alere si obsequia ab illo & eidem præstita æqui-

valeant alimentis, ut Sanch. *l. c.* eò quòd secundum monasterium non teneatur ea obsequia loco alimentorum acceptare. Unde rectius addit Pirh. *l. c.* in eo casu, dum neutrum monasterium eum alere potest; generalem vel capitulum generale providere debere, ac imperare alicui monasterio (intellige sui ordinis sufficienti ad hoc) aut autoritate à papa sibi delegata alteri monasterio ut fugitivum & ejectum recipiat ad agendam pœnitentiam, eique ex misericordia alimenta præstet, si aliunde ea habere non potest. Vel denique Episcopum in defectu aliorum mediatorum teneri subvenire ex generali obligatione, quâ tenetur subvenire pauperibus. ut Sylv. *l. c. q. 10.* Azor. *l. c. c. 17. q. 3.* Sanch. *cit. c. 9. n. 14.*

Quæst. 870. An & qualiter religio solvere teneatur quæ fugitivi & ejecti, apostata extra religionem consumplerunt in sui alimentationem, vel alii in eorum reductionem.

1. Resp. Ad primum: Factas à fugitivo & ejecto iuste (secus iterum est de injuste ejectis) expensas in sui alimentationem & hinc contracta ab iis debita solvere non tenetur monasterium; quia eos secundum jam dicta alere non tenebatur Rodriq. *Tom. 1. qq. reg. q. 33. a. 11.* Tamb. *de jur. Abb. Tom. 3. d. 8. q. 5. n. 2.* Castrop. *rr. 16. d. 4. p. 17. n. 2.* Barb. *l. c. n. 4.* Pirh. *cit. n. 191.* Wiestn. *h. t. n. 172.* Quòd si tamen bona ab iis tempore fugæ, ejectionis, apostasie acquisita accipiat monasterium, tenetur ex iis solvere contracta ab illis debita, ut AA. iidem, ne locupletari videatur cum damno aliorum contra *c. locupletari de reg. jur. in 6.* quin & ut Castrop. *l. c.* ipse fugitivus, ejectus, apostata, si habeat suæ administrationi & dispositioni concessa, ex ipsis satisfacere potest & debet creditoribus suis, qui ipsi spe solutionis alimenta subministrarunt.

2. Resp. Ad secundum: Factas tamen impenas ab alio quodam in illorum reductionem ad ordinem, tenetur solvere monasterium, etiam dum ei nihil ab iis relictum; quia in monasterii utilitatem factæ sunt, & talis reducens utiliter gessit negotia illius; non secus ac Dominus expensas factas in reductionem servi ad potestatem suam tenetur solvere. Sanch. *cit. c. 9. n. 22.* Castrop. *l. c.* Barbof. *cit. n. 4.* Idem dicens de expensis necessariis, quas fugitivus, ejectus, pœnitenti ductus sponte rediens in suum reditum fecit, uti tenetur monasterium solvere, quæ pro eo revocando tenebatur expendere.

Quæst. 871. Quanam sint pœnae fugitivorum & apostatarum, eorumque, qui ad fugam & apostasiam cooperantur, aut eos recipiunt.

1. Resp. Primò: Fugitivis qua talibus & in discriminatim omnibus nullæ pœnæ, nullaque excommunicatio aut censura ipso jure incurrenda, saltem jure communi statuta. Nav. *comment. 2. de regul. n. 61.* Suar. *cit. l. 3. c. 1. n. 10.* Castrop. *l. c. p. 17. n. 8.* Wiestn. *h. t. n. 148.* nam dum *c. ne cleric. vel monach. in 6.* pœna excommunicationis statuitur demisso habitu fugitivis, ea non imponitur, ob fugam, sed ob dimissionem habitus ut Castrop. *l. c.* quin & solis sine licentia superioris aut consilio majoris partis conventus ad studia literarum dimisso habitu discedentibus, ut Wiestn. Item dum *Extravag. 1. de regul. excommunicantur religiosi sine licentia recedentes & vagantes*, sermò tantum est de recedentibus dimisso vel non dimisso habitu animo transeundi ad alium ordinem, postquam moniti de reditu intra dies 15. à die monitionis non revertantur, cadente excommunicatione super non reditu intra tot dies Castrop. Wiestn. *l. c.*

Item